

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **navrhovatele: Sdružení Mostečané Mostu**, se sídlem Čsl. armády 1766/84, Most, a **dalších účastníků řízení: 1) Magistrát města Mostu**, se sídlem Radniční 1/2, Most, a **2) Severočeši Most**, jednající volebním zmocněncem B. S., bytem „X“, v **řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Statutárního města Most konaných ve dnech 10. a 11. října 2014**,

t a k t o :

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem, který soud obdržel dne 24.10.2014 a jehož vady byly odstraněny na podkladě výzvy soudu podáním ze dne 31.10.2014, domáhal vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Statutárního města Most konaných ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatel uvedl, že kampaň, kterou vedla volební strana Severočeši Most, zejména prostřednictvím kandidáta Ing. J. Z., vybočila z rámce civilní etiky a morálky, která je standardem všedního života, a vymkla se i z rámce běžné volební kampaně. Tato volební kampaň byla zaměřena pouze a výhradně proti navrhovateli. Navrhovatel trval na tom, že v kampani prezentované domněnky, názory a tvrzení byly ve své podstatě vždy nepravdivé, zkreslené či lživé a jejich jediným cílem bylo poškození dobrého jména a politické prestiže kandidátů a činovníků navrhovatele, či navrhovatele jako celku. Trval rovněž na tom, že svým objemem, délkou a intenzitou tato kampaň zcela zásadním způsobem ovlivnila a zkreslila svobodnou vůli voličů. Konečný volební výsledek tak neodpovídá skutečné vůli voličů. V tomto směru poukázal navrhovatel na povolební vyjádření lídra volebního sdružení Severočeši Most, ve kterém tento lídr uvedl, že jeho volební sdružení dosáhlo lepšího volebního výsledku, než samo očekávalo. Dle navrhovatele tak byla vůle občanů nečestným a nepoctivým vedením předvolební kampaně podstatným způsobem zkreslena na úkor ostatních uskupení, zejména navrhovatele, České strany sociálně demokratické a Občanské demokratické strany. Předmětná kampaň dle navrhovatele způsobila závažnou volební vadu, když složení zastupitelského sboru neodpovídá svobodné vůli voličů, která byla ovlivněna. Přestože v zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon“),

není téměř upravena regulace volební kampaně, je navrhovatel přesvědčen, že musí být vedena čestně a poctivě.

Nejzávažnějším krokem, který ovlivnil výsledky voleb, je dle navrhovatele několikaměsíční mediální kampaň Ing. Z. vedená formou placené inzerce v časopise ECHO-SENIORŮ, který vychází dle navrhovatele v nákladu cca 50 000 výtisků. Tato kampaň měla trvat nejméně od května 2014 do září 2014. V této kampani měl Ing. Z. permanentně a lživě osočovat čelní představitele navrhovatele z nezákonných praktik. Navrhovatel poukázal na následující příklady:

- strana 6, květen 2014, Ing. Z. konstatoval o panu R., že *„navenek to vypadá, že má čisté ruce, ale pod rouškou svých mandátů získaných v komunálních volbách a domovníků se chová jako šéf organizované zločinecké skupiny, která rozkrádá a řídí chod Mostu“*,
- strana 7, květen 2014, Ing. Z. označil JUDr. J. za zlodějku,
- strana 8, srpen 2014, Ing. Z. předložil více než desítku nijak nepodložených tvrzení a obvinění
- strana 11, září 2014, Ing. Z. obvinil ředitele sportovní haly z toho, že měl údajně ve prospěch JUDr. J. korumpovat voliče,
- strana 17, září 2014, Ing. Z. obvinil navrhovatele z toho, že by snad jeho kampaň mohla být financována z nelegálních zdrojů, když uvedl, že *„jsou to peníze ze zateplování domů, které provádí SBD Krušnohor, a z rychle rozkopaného města a z dalších podvodů ...“*

Dle navrhovatele touto kampaní došlo v rámci předvolebního boje k narušení principu presumpce neviny, kdy byly úmyslně zkresleny či dezinterpretovány závěry či průběhy trestních řízení ze strany Ing. Z. ve snaze diskreditovat představitele navrhovatele. Navrhovatel rovněž poukázal, že útoky Ing. Z. směřovaly i na další volební subjekty, a to Českou stranu sociálně demokratickou a Občanskou demokratickou stranu, což je rovněž dle navrhovatele patrné z volebních výsledků.

Navrhovatel je přesvědčen, že Ing. Z. díky svým finančním možnostem pokřivil mediální a veřejný prostor. Posvěcení takového postupu by dle navrhovatele založilo možnost finančně zajištěných skupin či jednotlivců formou „inzerce“ zcela zničit veškerou relevantní politickou konkurenci, která je zárukou demokratických voleb a odlišuje demokratickou společnost od společnosti vlády jedné strany, která díky svému vlivu udržuje pouze zdánlivou a minimální opozici.

Dalším významným prostředkem, v důsledku kterého došlo ke zkreslení volebních výsledků, byla nelegální, nečestná a nepoctivá kampaň vedená prostřednictvím cca 10 billboardů na území celého města Mostu proti JUDr. H. J. Tato kampaň prostřednictvím neoprávněně použité a zkreslené fotografie spolu s napodobením grafiky volební strany navrhovatele dehonestovala kandidátku navrhovatele JUDr. H. J. JUDr. J. podala dne 25. září 2014 trestní oznámení na neznámého pachatele s tím, že v něm uvedla domněnku, že *„by v pozadí, např. v roli organizátora, ... mohla být možná zjištěna osoba Ing. J. Z., případně někoho z jeho spolustraníků.“* Po podání trestního oznámení byla stejnou formou, tedy stejnou fotografií vedena též letáková kampaň na území celého města Mostu v nákladu cca 50 000 výtisků, a tedy s dosahem ke všem voličům.

Navrhovatel poukázal na diametrální rozdíl současného výsledku voleb a výsledku voleb, kterého dosáhl v roce 2010. V roce 2010 získal navrhovatel 50,17 % hlasů, což odpovídalo 26 mandátům v zastupitelstvu, kdežto v letošních volbách dosáhl pouze 18,77 % hlasů, což odpovídá 10 mandátům v zastupitelstvu.

Dle navrhovatele veškerá uvedená kampaň ve svém součtu způsobila natolik závažné a fatální zkreslení voleb, že tyto nelze mít za svobodné a demokratické vyjádření vůle voličů. Dle názoru navrhovatele došlo k porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, které

nejenže mohlo ovlivnit výsledky voleb, ale které bylo vedeno v takové délce, rozsahu a intenzitě, že objektivně ovlivnilo tyto výsledky v neprospěch minimálně jednoho kandidujícího uskupení, což je v rozporu s § 1 odst. 1 volebního zákona a § 5 odst. 1 volebního zákona. Dále dle navrhovatele došlo k porušení jeho práva na přístup k voleným a jiným veřejným funkcím za rovných podmínek ve smyslu čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a práva na svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti ve smyslu čl. 22 Listiny základních práv a svobod. Zároveň došlo dle jeho názoru i k porušení čl. 5 Ústavy České republiky, kde je uvedeno, že politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži všech politických stran, a to tím, že uvedenými porušeními pravidel poctivého a čestného vedení volební kampaně byla volná soutěž stran zjevně narušena znevýhodněním nejméně jedné z nich.

Magistrát města Mostu jako další účastník řízení 1) k žádosti soudu předložil volební dokumentaci, ale k návrhu samotnému se písemně nevyjádřil.

Volební strana Severočesí Most jako další účastník 2) k podanému návrhu uvedla, že jej považuje za účelový. Účelem tohoto návrhu má být poškození právě volební strany Severočesí Most. Navrhovatel dle dalšího účastníka 2) činil již v průběhu předvolební kampaně celou řadu kroků, vyvolaných zejména odlivem populárních politiků (včetně dosavadního primátora) směrem k hnutí Severočesí.cz, jejichž primárním a jediným účelem bylo zabránit dalšímu účastníkovi popřípadě hnutí Severočesí.cz kandidovat, nebo toto hnutí poškodit tak, aby hegemonie navrhovatele na Magistrátu města Mostu vydržela i další volební období.

Další účastník 2) považuje za účelové konstrukce i tvrzení uvedená v podaném návrhu. Většina tvrzení, z časopisu ECHO-SENIORŮ, na které odkazuje navrhovatel, je dle dalšího účastníka 2) polemikou s praktikami SBD Krušnohor a jeho lídra F. R. Právě tato osoba je v článcích komentována a otázky položené v článcích mají být polemikou s některými praktikami, které SBD Krušnohor jako největší vlastník bytů v Mostě uplatňuje ve vztahu ke svému širokému okolí.

K poukazu na porovnání volebních výsledků, kterých dosáhl navrhovatel v současných volbách a ve volbách konaných v roce 2010, další účastník 2) poznamenal, že dle jeho názoru počet hlasů, kterých navrhovatel dosáhl v současných volbách, nebyl vyvolán závažným narušením politické soutěže ze strany dalšího účastníka 2), ale toliko touhou voličů po „výměně lidí na radnici“. Dle dalšího účastníka 2) by se navrhovatel spíše měl zamyslet, zda diametrálně odlišný volební výsledek není odrazem činnosti navrhovatele v zastupitelstvu za poslední 4 roky. Poukázal dále na skutečnost, že zisk ve výši 19 % je volební výsledek, kterého nedosáhla ve volbách do zastupitelstva Statutárního města Most ani řada zavedených politických stran.

Další účastník 2) dále uvedl, že pokud došlo k narušení voleb, dopustil se jej navrhovatel, který nestandardními praktikami dosáhl vydání dvou předběžných opatření proti přímému politickému konkurentovi – hnutí Severočesí.cz, kterými bylo tomuto hnutí zakázáno účastnit se ve volbách do zastupitelstev obcí. Proto namísto uvedeného hnutí se účastnil voleb další účastník 2) jako volební strana Severočesí Most.

K trestnímu oznámení JUDr. J. uvedl další účastník řízení, že se jedná o soubor domněnek. Dle jeho názoru na takovém „důkazu“ nelze stavět. Fotografie JUDr. J., na kterou navrhovatel poukazuje, pochází zřejmě ze serveru idnes.cz, kde jedinou úpravou je retuš dveří vlevo od JUDr. J. Dále další účastník řízení zdůraznil, že Ing. Z. není objednatelem této kampaně a pokud pouze za úplatu vylepil předvolební plakát, který navíc dle dalšího

účastníka řízení 2), neobsahuje žádný závadný text, domnívá se další účastník 2), že nejde o jednání, které by mělo mít za následek neplatnost voleb.

Další účastník 2) rovněž uvedl, že navrhovatel nijak nerozkryl financování své kampaně, čímž by vyvrátil některé z tezí namířených proti F. R.

Na vyjádření dalšího účastníka 2) reagoval navrhovatel replikou, ve které uvedl, že řízení vedená před Okresním soudem v Mostu a rozhodnutí o předběžných opatřeních nejsou v žádném vztahu k předmětné věci.

Dále navrhovatel poukázal na skutečnost, že sám doposud neměl povědomí o původu fotografie JUDr. J., která byla po úpravách použita na billboardech k nekalé kampani. Zdroj fotografie samotné nyní předložil další účastník 2) ve snaze zastříti na první pohled drobné, avšak v celkovém součtu fatální úpravy, které na fotografii byly upraveny. Navrhovatel poukázal, že nejde pouze o vytržení fotografie z pozadí, jak se pokouší přestříti další účastník 2), ale dále o následující úpravy:

- pravé oko JUDr. J. bylo viditelně upraveno tak, aby v celkovém důsledku působilo „šilhajícím“ dojmem,
- nos JUDr. J. byl graficky změněn na červený „opilecký“ nos,
- pravý koutek byl popotážen dolů,
- byla zvýrazněna barva vlasů.

V součtu uvedené úpravy způsobují dehonestující účinek. Dle názoru navrhovatele jsou takové praktiky za hranicí běžné soutěže politických stran a v současném zhrubnutí politické scény je třeba právě tyto hranice do budoucna vymezit.

Předmětná fotografie byla umocněna neautorizovaným textem „těším se na post primátorky“, které působí sebejistě až arogantně. Takové prohlášení by JUDr. J. neučinila, neboť kandidovala až na 6. místě, když nominovaným aspirantem na post primátora byl J. S.

Dále navrhovatel zdůraznil, že se na soud obrátil jako na poslední instanci a garanta čestné a spravedlivé politické kultury i v komunálním měřítku. V poslední době dochází k postupné přeměně předvolební kampaně na přehlídku vzájemného očerňování, zesměšňování a zastrasování, které by mimo politické kruhy mnohdy naplnilo znaky přestupku či trestného činu. Tyto prvky dle navrhovatele začínají převládat nad tím, co by mělo být základem volné soutěže politických stran, tedy nad idejemi a myšlenkami jednotlivých stran. Navrhovatel je toho názoru, že pokud by aktuálně proběhlá podoba předvolební kampaně v komunálních volbách byla akceptována jako norma, pak lze očekávat, že toto bude nebezpečným precedentem ve volbách následujících. Tytéž subjekty povzbuzeny úspěchem budou moci vzít současný stav opět jako standard politických projevů a posunout jej opět o další stupeň k nevkusu, vulgaritě a očerňování bez možnosti jakékoli obrany či existence zastání. Navrhovatel poukázal na skutečnost, že kampaň v komunálním měřítku se stává prostorem, kde úspěšným je ten, kdo za pomoci peněz, vlivu a moci dokáže mediálně ovlivnit úsudek voličů.

Podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je volební zákon, podle jehož ust. § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto

zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu ve věci voleb do zastupitelstva Statutárního města Most se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován, neboť navrhovatel byl volební stranou, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva Statutárního města Most konaných ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatel se domáhal vyslovení neplatnosti voleb. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Z této právě citované zákonné dikce vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).

V souladu s ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II. volebního zákona Magistrát města Mostu. Z obsahu návrhu pak dle soudu jednoznačně vyplývá, že navrhovatel napadá dosažený volební výsledek kandidátů za volební stranu Severočeši Most. V souladu s výše citovaným ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. je pak dalším účastníkem řízení i tato volební strana.

Veškeré námitky navrhovatele směřovaly k průběhu předvolební kampaně vedené ve Statutárním městě Most. V souladu s návrhem se soud bude zabývat posouzením důvodů pro eventuelní zrušení voleb právě ve vztahu k průběhu předvolební kampaně v rozsahu námitek vznesených navrhovatelem.

Předně je nutno poznamenat, že volební zákon sice obsahuje ustanovení, které se zabývá regulací volební kampaně, a to § 30, nicméně tato právní úprava obsahuje minimum pravidel týkajících se vedení volební kampaně. Uvedené ustanovení v odst. 1 zakotvuje zásadu rovnosti kandidujících volebních stran při využívání plochy pro vylepení volebních plakátů vyhrazené starostou, v odst. 2 pak upravuje zákaz zveřejňování výsledků předvolebních a volebních průzkumů v době počínající třetím dnem přede dnem voleb a končící ukončením hlasování a v odst. 3 zakazuje volební agitaci a propagaci v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí. Další zásady a omezení volební kampaně již nejsou ve volebním zákoně upraveny. Zákonodárce v době přijímání volebního zákona zřejmě nepovažoval vzhledem k charakteru průběhu volebních kampaní na komunální úrovni, které probíhaly do doby přijetí volebního zákona, za nutné nějak blíže volební kampaň upravovat. Později přijímané zákony regulující průběh voleb do různých

veřejných orgánů či funkcí zřejmě pod vlivem společenského vývoje již obsahují regulaci volební kampaně v tom směru, že volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě a nesmí být o kandidátech zveřejňovány nepravdivé údaje. Tento požadavek na volební kampaň se pak volebními předpisy i související judikaturou vine jako společný motiv pro všechny volby. Proto soud i přesto, že výslovně požadavek čestnosti a poctivosti a požadavek zákazu uvádění nepravdivých údajů o kandidátech nejsou výslovně ve volebním zákoně upravujícím volby do zastupitelstev obcí zakotveny, k těmto požadavkům při posuzování dané věci přihlédl jako k obecně platným zásadám.

Je notoriitou, že smyslem volební kampaně je snaha aktérů politického boje o získání co největší přízně voličů pro své kandidáty a volební programy. Jejími základními funkcemi jsou proto informovanost, identifikace a mobilizace. Podstata volební kampaně spočívá v tzv. politické komunikaci, a to jak mezi kandidujícími subjekty navzájem, tak především mezi kandidáty a voliči (potenciálními i skutečnými; k tomu blíže viz např. E. Bradová, *Od lokálních mítinků k politickému marketingu: Teorie a vývoj politické komunikace a volebních kampaní*, Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2005). V podmínkách demokratického státního režimu a svobodných voleb bývá obvyklé, že kandidáti a jejich stoupenci využívají vedení pozitivní i negativní kampaně. Volební kampaň se často vyznačuje velmi emotivní, napjatou a mnohdy i iracionální atmosférou. Ani v období volební kampaně však nepanuje „právní vakuum“, vyplňované výhradně volebním zákonem. I v období té nejžhavější volební kampaně si všichni její aktéři musí být neustále vědomi toho, že se mohou dopustit porušení řady právních předpisů nejen z oblasti volebního práva, ale také správního, občanského, mediálního či dokonce trestního práva. Posláním volebního soudu není zastávat pozici jakéhosi monopolního ochránce korektnosti celého volebního procesu. Tento úkol přísluší i jiným orgánům veřejné moci a je věcí jednotlivých kandidátů a koneckonců i voličů, aby se svým aktivním jednáním zasazovali o férovost voleb. Možnosti volebního soudu jsou totiž poměrně limitované: jeho pravomocí je pouze rozhodnout o neplatnosti voleb, což je natolik závažný zásah do projevené vůle voličů, že k němu lze přistoupit pouze ve výjimečných případech. Do rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc vstoupit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly zřejmě způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát (nálezní Ústavního soudu ze dne 26.1.2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04).

Soud, aby mohl případně vyhovět návrhu na neplatnost voleb, podrobí skutkový a právní stav přezkumu ve třech krocích. Zjišťuje, zda došlo k (1) nezákonnosti; dále hodnotí (2) vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidáta či kandidátů, jejichž zvolení je napadeno, a konečně posuzuje (3) zásadní intenzitu této nezákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k takovému jednání nedošlo, nebyl by kandidát či kandidáti zřejmě vůbec zvoleni (srov. k tomu přiměřeně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2.7.2004, č.j. Vol 6/2004-12, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 354/2004).

Žádný ze zákonů upravujících volby neobsahuje výklad pojmů „čestně a poctivě“. Soud při posuzování daných skutečností musí vycházet nejen z toho, jak jsou tyto pojmy chápány v běžném životě, ale současně musí i přihlížet k charakteru volební kampaně, která má jistě svá specifika vyplývající z vyostřeného střetu mezi jejími aktéry, kteří se snaží získat podporu pro svůj volební program a zároveň se snaží podlomit důvěru k volebnímu soupeři. Volební střet je fakticky nejen soutěží volebních programů a kandidátů v pozitivním smyslu (tedy vyzvednutí kladů vlastního programu a kandidujících osobností) ale i v negativním smyslu (poukazování na zápory ostatních volebních programů i osob protikandidátů). Ústavní soud v již výše uvedeném nálezu ze dne 26.1.2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dospěl k závěru, že pojmy

čestnost a poctivost v prostředí voleb nelze ztotožňovat s dobrými mravy, tak jak jsou chápány občanským zákoníkem, ani je nelze posuzovat z hlediska soukromého práva a obecné morálky. Ústavní soud vycházel z toho, že volební kampaň je bojem o hlasy voličů, jejíž negativní projevy nelze zákonem vyloučit. Stejně tak Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 11.4.2006 ve věci stížnosti č. 71343/01 Brasilier proti Francii mimo jiné uvedl, že v kontextu volební soutěže je konečně ostrost projevu tolerovatelnější než za jiných okolností. Nedostatek etiky v kampani ještě neznamená automaticky její protizákonnost. Argumentace užitá aktéry voleb ve volební kampani podléhá nepochybně kritickému posouzení ze strany voličů, kteří vnímají nejen obsah volebních prohlášení, ale i úroveň prostředků použitých ve volebním boji.

K námitce týkající se výroků v časopise ECHO-SENIORŮ soud uvádí následující. Články, na které navrhovatel poukazuje, byly publikovány v předmětném časopise jako placená inzerce. Nic nebránilo navrhovateli stejným způsobem reagovat na vyjádření Ing. Z. Navrhovatel měl zcela legální možnost reagovat prostřednictvím placené inzerce dokonce v tomtéž periodiku. Z obsahu navrhovatelem předložených časopisů ECHO-SENIORŮ jednoznačně vyplývá, že v tomto časopise prostřednictvím placené inzerce prezentovala své postoje celá řada volebních stran. K tomuto kroku navrhovatel nepřistoupil. Rovněž nepředložil žádný doklad, ze kterého by vyplývalo, že by na předmětná tvrzení reagoval jinak.

K otázce obsahu předmětných tvrzení musí soud konstatovat, že se jedná o velice ostrá tvrzení ovšem na obecné a spekulativní úrovni. Na tomto místě nezbyvá soudu než znovu zopakovat, že v období volební kampaně nepanuje „právní vakuum“, vyplňované výhradně volebním zákonem. I v období té nejžhavější volební kampaně si všichni její aktéři musí být neustále vědomi toho, že se mohou dopustit porušení řady právních předpisů nejen z oblasti volebního práva, ale také správního, občanského, mediálního či dokonce trestního práva. Samotný navrhovatel několikrát zdůraznil, že předmětná vyjádření by naplňovala skutkové podstaty přestupku či trestných činů, pokud by nebyla pronesena v rámci volební kampaně. Soud musí zdůraznit, že skutečnost, že probíhá volební kampaň, nikterak nezbavuje jednotlivé aktéry přestupkové či trestní odpovědnosti. Posláním volebního soudu však není zastávat pozici jakéhosi monopolního ochránce korektnosti celého volebního procesu. Bylo na osobách, které se cítily výroky, na které navrhovatel poukazuje, poškozeny, aby se aktivně domáhaly ochrany svých práv. K tomu však nebylo ani navrhovatelem, ani konkrétními kandidáty přikročeno. Soud si ověřil, že příslušnému Okresnímu soudu v Mostě nebyla vůči předmětným výročkům podána žaloba na ochranu osobnosti. V tomto směru zůstal navrhovatel i předmětní kandidáti zcela pasivní, a to jak ve smyslu veřejné reakce na danou kampaň, tak i ve smyslu ochrany osobnostních práv či ochrany v rámci správního trestání či trestního řízení. Soud považuje za zcela nepřipustné, aby volební strana zůstala po celou dobu kampaně zcela nečinná a následně po skončení voleb po vyhodnocení svého volebního výsledku buď přikročila k podání návrhu na vyslovení neplatnosti voleb s poukazem na nepřipustnost kampaně či nikoliv. Právě délka volební kampaně, na kterou navrhovatel poukazuje, a skutečnost, že na předmětné výroky v rámci této kampaně nebylo navrhovatelem či jeho kandidáty nijak reagováno, dle soudu zvyšuje nebezpečí takového kalkulu ze strany navrhovatele. Tuto skutečnost tedy soud rovněž musel brát v úvahu při hodnocení míry, kterou mohla kampaň, na kterou navrhovatel poukazoval, ovlivnit výsledek voleb.

Jak již soud uvedl výše, předmětné výroky, na které navrhovatel poukazuje, byly velice ostré a adresné, ovšem soud musí s politováním konstatovat, že daná prohlášení jsou odrazem soudobé politické kultury a nevybočují ze současné úrovně vyjadřování ústavních činitelů a vrcholných politiků v takové míře, aby soud zejména s přihlédnutím k ústavnímu principu přiměřenosti zásahu veřejné moci (viz výše citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 26.1.2005,

sp. zn. Pl. ÚS 73/04) mohl shledat v předmětných vyjádřeních takové porušení zákona, které by svou intenzitou mohlo způsobit ovlivnění výsledků voleb. Soud musí zdůraznit, že je nepochybné, že samotní voliči citlivě vnímají nejen obsah předvolební kampaně, ale její formu a úroveň použitých prostředků, a zohledňují tuto skutečnost při svém rozhodování.

Soud rovněž musí poukázat na specifika daného případu. K prvnímu ataku v rámci navrhovatelem namítané předvolební kampaně mělo dojít ze strany Ing. Z. již v květnu 2014. Ovšem jak vyplývá z dokladů, které předložil navrhovatel soudu za účelem doložení oprávnění pana J. S. jednat jménem navrhovatele, Ing. Z. byl v květnu 2014 ještě členem Sdružení Mostečané Mostu a k jeho vyloučení došlo až v rámci valné hromady daného sdružení konané dne 24.6.2014. Z uvedeného vyplývá, že v květnu 2014 nemohlo jít o předvolební boj, ale spíše o vymezování jednotlivých členů či mocenský boj v rámci uskupení Sdružení Mostečané Mostu, tedy navrhovatele. Soud zdůrazňuje, že předmětem volebního soudnictví jednoznačně není řešení sporů majících původ ve vnitrostranických půtkách.

K poukazu navrhovatele na odlišné volební výsledky volební strany Sdružení Mostečané Mostu ve volbách do zastupitelstva Statutárního města Most konaných v roce 2010 a v současných volbách soud uvádí následující. V roce 2010 kandidovalo předmětné sdružení jako navenek jednotný subjekt. Ovšem v průběhu léta 2014 došlo v rámci tohoto subjektu k „vnitrostranickému štěpení“, jehož důsledkem bylo, že část původních členů Sdružení Mostečané Mostu kandidovala na kandidátce volební strany Severočeši Most. Jednalo se zejména o Ing. J. Z., bývalého předsedu Rady Sdružení Mostečané Mostu, člena zastupitelstva Statutárního města Most za Sdružení Mostečané Mostu a posledního primátora Ing. V. V., členku zastupitelstva Statutárního města Most a senátorku MUDr. A. D. či člena zastupitelstva Statutárního města Most Z. Ř., či J. H. Je zcela logické, že s odchodem výrazných osobností musí souviset i odliv voličů. Pokud by se sečetl v procentech vyjádřený počet hlasů získaných v současných volbách jak navrhovatelem, tak i volební stranou Severočeši Most, za kterou kandidovali osobnosti v minulých volbách kandidující za Sdružení Mostečané Mostu, dosáhl zisk obou sdružení 51,46 %, což přibližně odpovídá zisku původně jednotného Sdružení Mostečané Mostu v roce 2010 (50,71%). Vzhledem k této skutečnosti považuje soud uvedenou argumentaci navrhovatele za nepřijatelnou.

K námitce týkající se 10 billboardů vyvěšených v Mostě s údajně upravenou fotografií JUDr. J. a textem „Těším se na post primátorky, nezklamu vás“ a obrázkem emotikonu „smajlíka“ a k námitce týkající se následné letákové akce se stejným obsahem, soud uvádí následující.

Z podání navrhovatele jednoznačně vyplývá, že mu není znám objednatel předmětných billboardů a letákové akce. JUDr. J. sice ve svém trestním oznámení uvedla, že by v pozadí mohla být osoba Ing. Z., ovšem tuto formulaci nelze vykládat jako kategorické tvrzení. Navrhovatel sám pak pro potvrzení podezření JUDr. J. nepředestřel žádné důkazy. K dotazu soudu Policie ČR uvedla, že doposud nebylo v dané věci ukončeno šetření. V předmětné věci se nikterak neprokázalo, že by existovalo spojení mezi zadavatelem předmětných kampaní a dalším účastníkem 2) či jinou volební stranou. Osoba zadavatele předmětných billboardů a letákové akce zůstává neznámá.

K samotnému obsahu předmětných billboardů a letáků soud konstatuje, že fotografie JUDr. J. je poměrně nekvalitní. Při zběžném pohledu, který volič obvykle věnuje reklamním plochám či tiskovinám, je JUDr. J. zcela bezpečně identifikovatelná, a úpravy, o kterých se zmiňuje navrhovatel ve své replice, nejsou při zběžném pohledu zjevné, přičemž dle názoru soudu jsou přičitatelné právě nízké kvalitě fotografie. Je nutno zdůraznit, že se nejedná o

žádnou očividnou karikaturu. Rovněž text na letáku, který navrhovatel považuje za arogantní, nijak příkře nevybočuje z předvolební rétoriky některých stran obsažené v agitačních tiskovinách. Vyjádření, že se dosavadní primátorka těší na post primátorky, by bylo možné vysvětlit i jako poukaz na skutečnost, že tuto náročnou funkci je předmětná osoba ochotna vykonávat s plným nasazením. Následné ubezpečení, že voliče nezkłame, je pak zcela běžnou součástí předvolební agitace. Z pohledu běžného voliče není tedy vyloučeno, aby předmětnou kampaň chápal jako seriózní kampaň navrhovatele, neboť nepochybně z uvedených tiskovin mohl získat pravdivou informaci, že JUDr. H. J. kandiduje za volební stranu č. 3 Sdružení Mostečané Mostu.

Soud dále konstatuje, že vyvěšením předmětných billboardů a rozšiřováním letáků došlo k porušení § 2 odst. 1 písm. g) zák. č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy (dále jen „zákon o regulaci reklamy“), kde je uvedeno, že se zakazuje anonymní reklama týkající se voleb po dobu volební kampaně podle volebního zákona. Předmětné tiskoviny sice obsahují název Sdružení Mostečané Mostu a jméno JUDr. J., ale z ničeho nevyplývá, že by uvedené subjekty byly zadavateli dané mediální kampaně. Skutečný zadavatel zůstává doposud neznámý. Jde zde tedy o další případ nešvaru, který se objevoval i v jiných volebních kampaních v předchozích letech, tedy že anonymní zadavatel rozšiřuje tiskoviny tvářící se jako předvolební letáky či billboardy konkrétní volební strany, která však na šíření těchto tiskovin nemá žádný podíl. Toto jednání v předchozích volebních kampaních dosáhlo takového rozsahu, že zákonodárce cítil potřebu se k tomu vymezit, a v rámci přijímání zák. č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, byl novelizován i zákon o regulaci reklamy doplněním ustanovení § 2 odst. 1 o písm. g), ve kterém je zakázána anonymní reklama týkající se voleb po dobu volební kampaně podle volebního zákona.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že předmětnou billboardovou a letákovou akci nesporně došlo k porušení zákona., nicméně směrem k navrhovateli soud připomíná, že postih za porušení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o regulaci reklamy nespádá pod činnost volebního soudnictví. Soud se však musel v rámci volebního soudnictví následně zabývat intenzitou působení dané protizákonnosti, tedy zda předmětná nezákonnost nabyla takové intenzity, aby byla způsobilá ovlivnit výsledky voleb. Zejména s ohledem na obsah samotných billboardů a letáků, jenž byl soudem rozebrán výše, dospěl soud opět s přihlédnutím k ústavnímu principu přiměřenosti zásahu veřejné moci (opět viz výše citovaný nálezk Ústavního soudu ze dne 26.1.2005 sp. zn. Pl. ÚS 73/04) k závěru, že předmětné porušení zákona v daném případě nedosáhlo takové intenzity, aby bylo způsobíle ovlivnit výsledek voleb.

Pro úplnost soud podotýká, že k argumentaci dalšího účastníka řízení 2) rozhodnutími Okresního soudu v Mostě ve věci žaloby Ing. L. P. proti hnutí Severočeši.cz nikterak nepřihlížel, neboť neměly k věci žádný vztah a žádný z uvedených subjektů nebyl účastníkem řízení vedeného v rámci soudního přezkumu voleb.

Vzhledem ke shora uvedenému dospěl soud po přezkoumání volební kampaně v rozsahu námitek uplatněných navrhovatelem, že v rámci volební kampaně pro volby do zastupitelstva Statutárního města Most konaných ve dnech 10. a 11. října 2014 nedošlo k nezákonnosti, která by byla tak intenzivního charakteru, že by bylo možno se domnívat, že pokud by k ní nedošlo, byl by výsledek voleb jiný.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Statutárního města Most konaných ve dnech 10. a 11. října 2014, a proto návrh zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s.ř.s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

O návrhu v souladu s ust. § 90 odst. 3 s.ř.s. soud rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě ode dne, kdy byly odstraněny jeho vady, bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z podání účastníků a z předložené volební dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.)
Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ústí nad Labem dne 18. listopadu 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová